فصلنامه رویکردهای پژوهشی نو در علوم مدیریت

شماره ۲۸،
دوره هشتم،
سال ششم،
زمستان ۱۴۰۱

پیش‌بینی تعارضات زناشویی در دانشجویان بر اساس ویژگی‌های شخصیتی و عزت‌نفس

زهرا بهرامی[۱] محمد اکبری بورنگ[۲]

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر، پیش‌بینی تعارضات زناشویی در دانشجویان بر اساس ویژگی‌های شخصیتی و عزت‌نفس است. جامعه‌آماری این پژوهش شامل تمامی دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه دولتی شهر بیرجند شامل ٤٠٠٠ نفر است. تعداد اعضای نمونه بر اساس جدول مورگان ۳۵۱ نفر مشخص شد. پس از ریزش نمونه‌ها تعداد کل نمونه ۳۲۰ نفر در نظر گرفته شد که با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری در این پژوهش پرسشنامه‌های تعارضات زناشویی کانزاس (۱۹۸۵)، پرسشنامه شخصیت پنج عاملی نئو (۱۹۸۵) و پرسشنامه عزت‌نفس روزنبرگ (۱۹٦٥) بود که از اعتبار و پایایی قابل قبولی برخوردار بودند. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار استنباطی ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه گام به گام با استفاده از نرم‌افزار SPSS-23 بهره برده شد. نتایج نشان داد که بین تعارضات زناشویی و عزت نفش؛ و بین تعارضات زناشویی و ویژگی‌های شخصیتی رابطه وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل آماری حاکی از آن بود که عزت نفس و ویژگی‌های شخصیتی، توان پیش‌بینی تعارضات زناشویی را دارند.

واژه‌های کلیدی: عزت نفس، ویژگی‌های شخصیتی، تعارضات زناشویی

۱- کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بیرجند،بیرجند، ایران (نویسنده مسئول)
۲- استادیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

[Downloaded from mail.jnraims.ir on 2026-11-19]

مقدمه

ازدواج نخستین پیمان عاطفی و قانونی در زندگی بشمار می‌رود (کورنگ‌بهشتی و ترکمان، ۱۴۰۱). یکی از آسیب‌هایی که کانون خانواده و زندگی زناشویی را تهدید می‌کند، تعارضات زناشویی است که ناشی از ناهماهنگی زن و شوهر در نوع نیازها و روش ارضای آن، خودمحوری، اختلال در خواسته‌ها، طرحواره‌های رفتاری و رفتار غیرمسئولانه نسبت به ارتباط زناشویی و ازدواج است (شیرافکن‌کوپکن و محمودی، ۱۳۹۷). تعارضات زناشویی مشکلات فراوانی برای زندگی زناشویی زوجین فراهم کرده و منجر به افزایش احتمال تقاضای طلاق در زوجین می‌شود (کاظمی و همکاران، ۱۳۹۷). طلاق مهمترین عامل فروپاشی و ازهم‌گسیختگی اساسی‌ترین بخش جامعه، یعنی خانواده است که می‌تواند منشا بسیاری از آسیب‌ها و مشکلات اجتماعی باشد (ایساک[1] ۲۰۲۰) تا حدی که برخی از محققان آن را استرس بسیار بزرگی می‌دانند که فرد می‌تواند در طول زندگی با آن، روبرو شود، چرا که تاثیرات ناگوار طلاق، مدت‌ها با فرد خواهد ماند (لین و براون[2] ۲۰۲۰). بحث پیرامون خانواده و راه‌های تحکیم آن از بحث‌های متداول مجامع علمی است و علوم مربوط به ویژه علم روانشناسی در تلاش است تا با بکارگیری تدابیری، ثبات خانواده را فزونی بخشد. شناسایی متغیرهای روانشناختی مرتبط با تعارضات زناشویی موردتوجه است و در این میان متغیرهای عزت‌نفس و ویژگی‌های شخصیتی از موضوعات مهم در حفظ بنیان خانواده می‌باشد (کورنگ‌بهشتی و ترکمان، ۱۴۰۱). به نظر می‌رسد یکی از متغیرهای اثرگذار بر تعارضات زناشویی متغیر شخصیتی است. طبق دیدگاه درون‌فردی، گرایش‌های شخصیتی، تعامل زوجین را با یکدیگر تحت تاثیر قرار می‌دهد، شخصیتی که میزان رضایت در این تعاملات، اثر کلی بر رضایتمندی دارد (جعفری و نوباوه‌وطن، ۱۴۰۱). ویژگی‌های شخصیتی، تعیین‌کننده نحوه‌ی سازگاری فرد با وقایع استرس‌زا بوده و الگوهایی از افکار، احساسات و اعمال را منعکس می‌کند که در طی زمان و موقعیت‌های مختلف نسبتا پایدار هستند (اوندر[3] ۲۰۱۲). یکی از بهترین مفهوم‌سازی از شخصیت در مدل پنج عاملی تبلور یافته است (رشیدی و همکاران، ۱۳۹۷). صفات پنج عاملی شخصیت شیوه‌های تفکر، احساس و رفتار افراد را بر اساس منش آنها در پنج حوزه اصلی شخصیتی شامل روان‌رنجورخویی، برونگرایی، گشودگی به تجربه، توافق‌پذیری و وظیفه‌شناسی تعریف می‌کند (بودریوکس و اوزر[4] ۲۰۱۵). صفات شخصیتی به عنوان پیش‌آمادگی‌هایی که افراد با خود در روابط زناشویی وارد می‌کنند، بر برخورد با مشکلات زناشویی اثرگذار است (تکمیلی ترابی و همکاران، ۱۳۹۹). افرادی که همسران آنها نمرات پایین‌تری در توافق‌پذیری و وجدان‌گرایی کسب کردند، رضایتمندی کمتری از پیوندشان دارند و نیز برآورد احتمال بیشتری از درگیر شدن در روابط خارج از گستره‌ی زناشویی در آنها به دست آمد (صادقی و همکاران، ۱۳۹۸). احساس عزت‌نفس و ارزشمندی یکی از بنیادی‌ترین و حیاتی‌ترین جنبه‌های شخصیتی است که افراد در ارتباط بین فردی خود احساس و تجربه می‌نمایند (چراغیان و همکاران، ۱۳۹۵) و میزان عملکردهای بهنجار خانواده را تعیین می‌کند. زمانی که زوجین از عزت‌نفس برخوردار باشند، به کلیه‌ی وظایف خود به صورت کامل عمل خواهند کرد (تقی‌زاده و کلهری[5] ۲۰۱۵). عزت‌نفس به مجموعه بازخوردها و باورهایی اشاره

[1] Isaac
[2] Lin & Brown
[3] Onder
[4] Boudreaux & Ozer
[5] Taghizadeh & Kalhori

[Downloaded from mail.jnraims.ir on 2026-11-19]

دارد که افراد در روابط خویشتن با دنیای بیرون ابراز می‌کنند. به بیان ساده‌تر، عزت‌نفس عبارت از میزان ارزش و احترامی است که فرد برای خود قائل است (سریواستاوا و جوشی[1] ۲۰۱۴). عزت‌نفس بالا نقش مهمی در کاهش استرس و عاطفه منفی و ارتقای عاطفه مثبت دارد (ابراهیمی و موسویان‌خطیر، ۱۴۰۱). از آنجا که عزت نفس به عنوان نگرش نسبت به خود توصیف شده، افرادی با سطوح پایین عزت‌نفس، احتمالا احساسات خشن و انتقادی یا سرزنش‌برانگیز دارند (راندال و همکاران[2] ۲۰۱۵).

با توجه به مطالب ذکر شده و این مهم که تا بحال پژوهشی به بررسی نقش عزت نفس و ویژگی‌های شخصیتی به صورت همزمان به عنوان پیش‌بینی کننده‌های تعارضات زناشویی در جامعه‌ی آماری این پژوهش نپرداخته است، لذا هدف از انجام این پژوهش تعیین نقش عزت‌نفس و ویژگی‌های شخصیتی در پیش‌بینی تعارضات زناشویی در دانشجویان متاهل می‌باشد.

روش‌شناسی

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی؛ از نظر روش گردآوری داده‌ها، توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش را تمامی دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه دولتی شهر بیرجند شامل ۴۰۰۰ نفر است که با توجه به حجم جامعه و بر مبنای استفاده از جدول مورگان حجم نمونه ۳۵۱ نفر با آلفای ۰/۰۵ برآورد شد و با احتمال ریزش ۳۰ نفر، ۳۲۰ نفر (مرد و زن) به عنوان نمونه انتخاب و با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند و پرسشنامه‌های پژوهش را تکمیل کردند. ابزار اندازه‌گیری در این پژوهش پرسشنامه‌های پنج عاملی شخصیتی نئو، عزت نفس روزنبرگ و تعارضات زناشویی کانزاس بود.

پرسشنامه پنج عاملی شخصیتی NEO : این پرسشنامه فرم کوتاه شده پرسشنامه شخصیتی NEOکه کاستا و مک کری در سال ۱۹۸۵ تهیه کرده بودند، می‌باشد و توسط کیامهردر سال ۱۳۸۱ هنجار شده است. این پرسشنامه ۶۰ سوالی است و برای ارزیابی پنج عامل شخصیت (روان رنجوری ، برون گرایی ، گشودگی ، سازگاری ، وظیفه شناسی) بکار می‌رود. در این فرم برای هر مولفه ۱۲ سوال داریم و هر سوال بر حسب پاسخی که دریافت داشته از صفر تا چهار نمره‌گذاری می‌شود. آزمودنی بایستی برای هرسوال یکی از جواب‌های کاملا موافقم، موافقم، نظری ندارم، مخالفم و کاملا مخالفم را انتخاب کند. در مورد پایایی این پرسشنامه باید گفت که سازندگان این مقیاس در آمریکا یعنی کاستا و مک کری (۱۹۹۲) در مطالعه خود بر روی نمونه ی ۱۰۰۰ نفری به ضریب آلفای کرونباخ برای هر کدام از عوامل پنج گانه آزمون به این صورت دست یافتند : روان رنجورخویی ۰/۹۲ ، برونگرایی ۰/۸۹ ، دل‌پذیر بودن ۰/۸۷ ، سازگاری ۰/۸۶ ، وظیفه شناسی ۰/۹۰ .بنابراین این پرسشنامه دارای پایایی قابل قبولی است . برای سنجش بازآزمایی نسخه فارسی آزمون NEO-PI R این آزمون ۶ ماه پس از آزمون اول بر روی آزمودنی ها مورد ارزیابی قرار گرفته است . نتایج نشان دهنده ضریب همبستگی باز آزمایی۰/۷۶ تا ۰/۸۳ است. پایایی درازمدت آزمون نئو نیز مورد ارزیابی قرار گرفته است . یک مطالعه طولی ۶ ساله روی عوامل گشودگی، برون گرایی و روان رنجوری ضریب پایایی ۰/۶۸ تا ۰/۸۳ را هم در گزارش شخصی و هم زوج ها نشان داده است . ضریب پایایی دو عامل وظیفه شناسی و سازگاری به فاصله ۳ سال ۰/۷۹ و ۰/۶۳ بوده است(کاستا و مک‌کری، ۱۹۹۸ به نقل از گروسی فرشی، ۱۳۸۴).

[1] Krauss
[2] Randal et. al.

[Downloaded from mail.jnraims.ir on 2026-11-19]

پرسشنامه عزت‌نفس روزنبرگ (۱۹۶۵): مقیاس عزت‌نفس روزنبرگ (۱۹۶۵) عزت نفس کلی و ارزش شخصی را اندازه می‌گیرد. این مقیاس شامل ۱۰ عبارت کلی است که میزان رضایت از زندگی و داشتن احساس خوب در مورد خود را می‌سنجد. این مقیاس، یکی از رایج‌ترین مقیاس‌های اندازه‌گیری عزت‌نفس بوده و مقیاس معتبری در نظر گرفته می‌شود زیرا برای عزت‌نفس از مفهومی مشابه با مفهوم ارائه شده در نظریه‌های روانشناختی درباره «خود» استفاده می‌کند. این مقیاس به منظور ارائه یک تصویر کلی از نگرش‌های مثبت و منفی درباره خود به وجود آمده است. این مقیاس ضریب همبستگی بالاتری نسبت به پرسشنامه عزت‌نفس کوپر اسمیت دارد و در سنجش سطوح عزت‌نفس روایی بالاتری دارد. این پرسشنامه از ۱۰ ماده تشکیل شده است که در آن از آزمودنی خواسته می‌شود تا بر اساس مقیاس لیکرت ۴درجه‌ای از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف به دقت به آن‌ها پاسخ دهد. نمرات این مقیاس از ۱۰ تا ۴۰ بوده که نمرات بالاتر نشان‌دهنده عزت نفس بالاتر است. ۵ عبارت آن به شکل مثبت (گویه‌های شماره ۱ تا ۵) و ۵ عبارت دیگر به صورت منفی (گویه‌های شماره ۶ تا ۱۰) ارائه شده است. شیوه نمره‌گذاری این مقیاس به این ترتیب است: سوالات ۱ تا ۵، کاملاً مخالفم=صفر، مخالفم=۱، موافقم=۲ و کاملاً موافقم= ۳ می‌باشد و در سوالات ۶ تا ۱۰ این نمره‌گذاری کاملاً برعکس خواهد بود. روزنبرگ بازپدیدآوری مقیاس را ۰/۹ و مقیاس‌پذیری آن را ۰/۷ گزارش کرده است. ضرایب آلفای کرونباخ برای این مقیاس در نوبت اول ۰/۸۷ برای مردان و ۰/۸۶ برای زنان و در نوبت دوم ۰/۸۸ برای مردان و ۰/۸۷ برای زنان محاسبه شده است. همچنین محمدی (۱۳۸۴) ضرایب آلفای کرونباخ و دونیمه‌سازی مقیاس عزت‌نفس روزنبرگ را بر روی دانشجویان دانشگاه شیراز ۰/۶۹ و ۰/۶۸ و ضرایب بازآزمایی مقیاس فوق را با فاصله یک هفته ۰/۷۷، دوهفته ۰/۷۳ و سه هفته ۰/۷۸ گزارش کردند که همه ضرایب بازآزمایی به دست آمده معنادار بود. پژوهشگران با استفاده از روش تحلیل عاملی بر روی مقیاس ۱۰ ماده‌ای عزت‌نفس روزنبرگ بیان می‌کنند که این مقیاس یک سازه‌ی دوبعدی (تصورات مثبت و منفی از خود) است. در این تحقیقات، پنج ماده با کلمات مثبت بر روی عاملی با عنوان «عزت‌نفس مثبت» و پنج ماده با کلمات منفی بر روی عامل دیگری با عنوان «عزت‌نفس منفی» نامگذاری شده است.

پرسشنامه تعارض زناشویی کانزاس (۱۹۸۵): مقیاس تعارض زناشویی کانزا توسط اگمان، ماکسلی و شام[1]در سال ۱۹۸۵ ساخته شده که از ۲۷ گویه تشکیل شده است و به منظور سنجش تعارض زناشویی بکار می‌رود. نمره‌گذاری پرسشنامه بصورت طیف لیکرت ۴ درجه‌ای می‌باشد که برای گزینه‌های «هرگز»، «به ندرت»، «برخی اوقات» و «تقریباً همیشه» به ترتیب امتیازات ۱، ۲، ۳ و ۴ در نظر گرفته می‌شود. مقیاس تعارض زناشویی کانزاس (KMCS) از همسانی درونی عالی با آلفای ۰/۹۱ تا ۰/۹۵ برای مردان در کلیه ی مراحل و آلفای ۰/۸۸ تا ۰/۹۵ برای زنان برخوردار می باشد. ثبات مقیاس نیز با همبستگی‌های بازآزمایی با طول مدت ۶ ماه برای سه مرحله بسیار خوب است که دامنه ای از ۰/۶۴ تا ۰/۹۶ به دست آمده است.

همچنین لازم به ذکر است در این پژوهش به منظور سنجش پایایی از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که مقدار این ضریب برای هر یک از متغیرها بالاتر از ۰/۷ به دست آمد که نشان از پایایی برای هر یک از ابزار داشت. تجزیه و

[1] Eggeman, Moxley & Schumm

[Downloaded from mail.jnraims.ir on 2026-11-19]

تحلیل اطلاعات به دست آمده از اجرای پرسشنامه‌ها از طریق نرم افزار SPSS 23 در دو بخش توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و استنباطی (رگرسیون چندگانه) انجام پذیرفت.

یافته‌ها

میانگین و انحراف معیار نمره‌های مربوط به متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی، عزت نفس و تعارضات زناشویی برای کل آزمودنی‌ها در جدول ۱ نشان داده شده است:

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار نمره‌های مربوط به متغیرهای پژوهش برای کل آزمودنی‌ها

متغیر	میانگین	انحراف معیار
عزت نفس	۱۸/۳۲۸۶	۱/۵۷
تعارض زناشویی	۶۳/۵۰	۳۹/۶۸
روان‌نژندی	۳۴/۱۶	۴/۷۶
برون‌گرایی	۳۷/۰۷	۴/۲۷
انعطاف‌پذیری	۳۵/۵۷	۳/۲۹
دلپذیر بودن	۴۱/۷۶	۳/۸۴
با وجدان بودن	۴۱/۵۲	۵/۸۲

بررسی همبستگی میان متغیرهای پژوهش نشان داد که بین عزت نفس و تعارضات زناشویی و از ویژگی‌های شخصیتی ۵ عاملی، بین برون‌گرایی و دلپذیر بودن با تعارضات زناشویی رابطه وجود دارد. در ادامه به منظور سنجش فرضیه‌ی پژوهش، از رگرسیون چندگانه استفاده شد و بدین منظور ابتدا پیش‌فرض‌های استفاده از رگرسیون مانند نرمال بودن توزیع داده‌ها، استقلال خطاها، هم‌خطی و چندخطی بودن بررسی شد. به منظور استقلا خطاها از آزمون دوربین واتسون استفاده شد، نتایج نشان داد مقدار آماره دوربین واتسون ۱/۳۶۱ بدست آمده است، بنابراین استقلال خطاها پذیرفته می‌شود. برای بررسی هم‌خطی از آزمون تلرانس استفاده شد که مقدار آماره تلرانس بزرگتر از ۰/۰۵ است بنابراین هم‌خطی برقرار نیست. برای بررسی چند خطی بودن از آزمون vif استفاده شد که مقدار آماره‌ی آن کوچکتر از ۱۰ به دست آمد، بنابراین چندخطی وجود ندارد. نهایتا برای نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف–اسمیرنوف استفاده شد، نتایج نشان داد که P بزرگتر از ۰/۰۵ است در نتیجه داده‌ها نرمال می‌باشد. پس از تایید کلیه‌ی پیش‌فرض‌های استفاده از رگرسیون، رگرسیون به صورت گام به گام انجام شد. جدول ۳ نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه گام به گام را نشان می‌دهد:

[Downloaded from mail.jnraims.ir on 2026-11-19]

جدول ۲: نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه پیش‌بینی تعارضات زناشویی بر اساس عزت‌نفس، برون‌گرایی و دلپذیر بودن

متغیر پیش‌بین	R	R2	B	β	Sig
عزت‌نفس	۰/۳۷۵	۰/۱٤۱	-۹/٤۳٦	-۰/۳۷۵	۰/۰۰۰
عزت‌نفس + برون‌گرایی	۰/٤۵۲	۰/۲۰٤	-۲/۲٦۹	-۰/۲۵٦	۰/۰۰۰
عزت‌نفس+ برون‌گرایی+ دلپذیر بودن	۰/٤۸۷	۰/۲۳۷	-۱/٦۷٤	-۰/۱۸۷	۰/۰۰۸

متغیر ملاک: تعارضات زناشویی

نتایج جدول ۳ نشان داد در گام اول عزت نفس وارد مدل شد که به لحاظ آماری معنادار بود، در گام دوم با اضافه شدن متغیر برون‌گرایی R2 به ۰/۲۰۴ تغییر پیدا کرد که در سطح ۰/۰۱ معنادار بود. در گام سوم با اضافه شدن متغیر دلپذیر بودن R2 به ۰/۲۳۷ تغییر پیدا کرد که در سطح ۰/۰۱ معنادار بود. بنابراین نتیجه گرفته می‌شود که عزت نفس و ویژگی‌های شخصیتی (برون‌گرایی و دلپذیر بودن) پیش‌بینی کننده‌های تعارضات زناشویی در دانشجویان می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج حاصل از پژوهش حاضر نشان داد که عزت نفس و ویژگی‌های شخصیتی (برون‌گرایی و دلپذیر بودن) می‌تواند تعارضات زناشویی را به صورت منفی پیش‌بینی کنند. در ادامه نتایج به دست آمده با توجه به مبانی نظری و پژوهشی موردبحث و بررسی قرار می‌گیرند. نتایج حاصل از این پژوهش با نتایج حاصل از پژوهش‌هایی همچون شیرافکن و محمودی، ۱۳۹۷ در رابطه میان عزت نفس و تعارض یا رضایت زناشویی و نتایج حاصل از پژوهش‌هایی همچون جعفری و نوباوه، ۱۴۰۱؛ تکمیلی‌ترابی و همکاران، ۱۳۹۹؛ تیرگر و صادقی، ۱۳۹۷؛ حسینی و همکاران، ۱۳۹۲؛ در رابطه میان ویژگی‌های شخصیتی و تعارض یا رضایت زناشویی همسوست.

در تبیین یافته‌ی حاصل از پژوهش می‌توان گفت هر فردی دارای یک سطح تعادل در سازگاری در زندگی زناشویی است. این سطح تعادل به وسیله‌ی ویژگی‌های شخصیتی به ویژه برون‌گرایی و دلپذیر بودن در برابر تجربیات جدید قابل پیش‌بینی است. چرا که برون‌گرایی شامل خونگرمی، شجاعت و رفتارهای فعال، و دلپذیر بودن شامل خلاقیت، فکر و احساسات مستقل و کنجکاوی است و برخورداری زوجین از چنین ویژگی‌هایی می‌تواند منجر به کاهش تعارضات زناشویی شود. به عبارت دیگر هر میزان سطح آرامش روانی می‌تواند در اثر تغییرات و رویدادهای جدید مثبت و منفی از حالت تعادل خارج شود، ویژگی‌های شخصیت می‌تواند به عنوان عامل برقرارکننده سطح تعادل بهنجار، نقش مناسب خود را ایفا کند (رشیدی و همکاران، ۱۳۹۷). همچنین فردی با عزت نفس بالا، خود را دارای قدرت و توانایی می‌بیند که می‌تواند زندگی متفاوتی برای خود رقم بزند، شیوه‌ی خاص زندگی برای خود پی‌ریزی کند و زندگی منحصربفرد و یکانه‌ای را برای خود تعریف کرده و در آن جهت گام بردارد. در واقع فردی که دارای عزت نفس است، با بکارگیری سیستماتیک دانش‌ها، مهارت‌ها، نگرش‌ها و ارزش‌ها موجب رشد و شکوفایی در ایفای نقش خود به عنوان همسر شده و موجب رهایی از تعارضات زناشویی در زندگی متاهلی وی می‌شود و وی را به سمت تسلط و کنترل شخصی بر زندگی شخصی و خانوادگی سوق می‌دهد (شیرافکن‌کوپکن و محمودی، ۱۳۹۷). به

[Downloaded from mail.jnraims.ir on 2026-11-19]

طور کلی می‌توان گفت ارتباط زوج‌ها و مهارت و کیفیت این فرآیند تاثیر زیادی در رضایت زناشویی آنها دارد. شخصیت به صورت مستقیم و به عنوان عامل تاثیرگذار بر فرایند ارتباطی زوج‌ها اثر می‌گذارد و بالطبع رضایت زناشویی زوج‌ها را نیز متاثر می‌سازد و طبق تحقیقات انجام شده اشخاصی که از عزت نفس بیشتری برخوردارند در مقایسه با اشخاص با عزت نفس کمتر، در برابر مسائل و مشکلات زندگی مقاومت بیشتری کرده و در نتیجه احتمال موفقیت‌شان در زندگی بیشتراست و کمتر دچار تعارضات زناشویی می‌شوند.

هر پژوهش محدودیت‌هایی با خود به همراه دارد و این پژوهش از آن مستثنی نیست، محدودیت‌هایی از جمله نوع ابزار اندازه‌گیری که محدود به پرسشنامه‌ها شده و از سایر ابزارها استفاده نشده است و نمونه‌های شرکت‌کننده در پژوهش که صرفا تعدادی از دانشجویان متاهل بوده‌اند. با توجه به اهمیت بنیان خانواده و نقش تعارضات زناشویی در منجر شدن روابط به طلاق، پیشنهاد می‌شود در آگاهی دادن و اطلاع رسانی به زوجین در خصوص تاثیر عزت‌نفس و ویژگی‌های شخصیتی بر تعارضات زناشویی آنان، بروشورها و یا سخنرانی‌های آموزشی در دانشگاه‌ها برای دانشجویان متاهل برگزار شود.

منابع

ابراهیمی، سارا و موسویان‌خطیر، الهام .(۱۴۰۱). نقش واسطه‌ای حساسیت به طرد و عزت‌نفس در رابطه ذهن‌آگاهی و بهزیستی روانی نوجوانان، پژوهش‌های نوین روانشناختی، ۱۷(۶۸)

تکمیلی‌ترابی، نادره طلوع؛ وکیلی، پریوش و فتاحی اندبیل، اعظم .(۱۳۹۹). رابطه صفات شخصیت و رضایت زناشویی براساس نقش میانجی‌گر جهت‌گیری مذهبی، روانشناسی کاربردی، ۱۴(۱)

جعفری، فاطمه و نوباوه‌وطن، زهرا .(۱۴۰۱). نقش ابهاد نابهنجار شخصیت، رضایت از تن‌انگاره و نشانه‌های اختلال شخصیت نمایشی در پیش‌بینی نارضایتی زناشویی زنان متقاضی طلاق، پژوهش‌های نوین روانشناختی، ۱۷(۶۷)

چراغیان، حدیث؛ حسینیان، سیمین؛ حیدری، ناصر و زارعی‌توپخانه، محمد .(۱۳۹۵). رابطه خود-دلسوزی و سلامت روان با نقش میانجی عزت‌نفس و تصویر بدنی در دانشجویان دختر، مطالعات زن و خانواده، ۴(۲)

رشیدی، علیرضا؛ کرمی، جهانگیر؛ نقشینه، طیبه و شریفی، کسری .(۱۳۹۷). نقش ابعاد شخصیت و انتظارات زناشویی به عنوان پیش‌بینی کننده‌ی رضایتمندی زناشویی اسلامی، رویش روانشناسی، ۷(۱۰)

شیرافکن‌کوپکن، علی و محمودی، امیر .(۱۳۹۷). اثربخشی توانمندسازی روانشناختی بر مبنای نظریه روانشناسی فردی آدلر بر عزت‌نفس جنسی و کیفیت روابط زناشویی زنان دارای تعارضات زناشویی، پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، ۳(۲۹)

صادقی، مسعود؛ قادری‌جاوید، سارا و شلانی، بیتا .(۱۳۹۸). پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس ویژگی‌های شخصیتی، سبک‌های دلبستگی و جهت‌گیری دینی در دانشجویان متاهل، پژوهش در دین و سلامت، ۵(۳)

کاظمی، پیمان؛ ترخان، مرتضی و گل‌پور، رضا .(۱۳۹۷). پیش‌بینی تعارضات زناشویی بر اساس نگرش مذهبی در زنان متقاضی طلاق، اصول بهداشت روانی، ۲۰(۴)

کورنگ‌بهشتی، فرشته و ترکمان، سمیه .(۱۴۰۱). اثربخشی آموزش مهارت‌های ارتباطی بر عزت‌نفس، کمال‌گرایی و فرسودگی زناشویی در زنان مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر اصفهان، روش‌ها و مدل های روانشناختی، ۱۳(۵۰)

[Downloaded from mail.jnraims.ir on 2026-11-19]

Boudreaux, M. J., & Ozer, D. J. (2015). Five Factor Model of Personality, Assessment of. In J. D. Wright (Ed.), International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences (Second Edition) (pp. 230-235). Elsevier

Isaac, E. (2020). Marriage, divorce, and social safety net policy. Southern Economic Journal, 86(4), 1576–612.

Lin, I-F., Brown, S. L. (2020). Consequences of later-life divorce and widowhood for adult well-being: a call for the convalescence model. Journal of Family Theory & Review, 12(2), 264–77.

Onder, N (2012) The mediating role of coping strategies in the basic personality traits-PTG and locusof control-PTG relationships in breast cancer patients [Thesis]. Department of psychology, Midle East Technical University. p. 214

Randal, C., Pratt, D., & Bucci, S. (2015). Mindfulness and self-esteem: A systematic review. Mindfulness, 6(6), 1366

Srivastava, R., & Joshi, S. (2014). Relationship between self-concept and selfesteem in adolescents. International Journal of Advanced Research, 2(2), 36- 43. https://doi.org/10.4236/psych.2015.615200

Taghizadeh, M. E., & Kalhori, E. (2015). Relation between selfesteem with marital satisfaction of employed women in payam-e-Noor university. Mediterranean Journal of Social Sciences, 6(6 S6), 41-41.

[Downloaded from mail.jnraims.ir on 2026-11-19]

Predicting Marital Conflicts in College Students Based on Personality Traits and Self-Esteem

Zahra Bahrami[1], Mohammad Akbari Borang[2]

Abstract

The purpose of this research is to predict marital conflicts in college students based on personality traits and self-esteem. The socio-statistics of this research includes all married students of Islamic Azad University and Birjand State University, including 4000 people. The number of sample members was 351 based on Morgan's table. After the samples were dropped, the total number of samples was considered to be 320 people who were selected using the multi-stage cluster sampling method. The measurement tools in this research were the Kansas Marital Conflict Questionnaire (1985), Neo's Five-Factor Personality Questionnaire (1985) and Rosenberg's Self-Esteem Questionnaire (1965), which had acceptable validity and reliability. In order to analyze the data, inferential statistics of Pearson's correlation coefficient and step-by-step multiple regression were used using SPSS-23 software. The results showed that between marital conflicts and self-esteem; And there is a relationship between marital conflicts and personality traits. Also, the results of statistical analysis indicated that self-esteem and personality traits can predict marital conflicts.

Keywords: Self-Esteem, Personality Traits, Marital Conflicts

1 Master of Clinical Psychology, Islamic Azad University, Birjand Branch, Birjand, Iran (Corresponding Author)

2 Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Birjand University, Birjand, Iran

[Downloaded from mail.jnraims.ir on 2026-11-19]